

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTOI SZALLAS :

Óvár, Vizi-utca, 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ára évnegyedre 3 ft
o. 6. Hirdetési ár : soronkint 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL :

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

Lapunk folyamában július 1-jével új félév vévén kezdetét, felhívjuk tisztelt előfizetőinket, hogy megrendeléseiket, kiadónk Stein János közép-utcai könyvkereskedésében, megújítani méltóztassanak. A lap előfizetési ára : évnegyedenként 3 új forint.

(D) **Szemle.** A lapok különböző változatokban írják le azon innepélyt, mely Savoya és Nizza átvételének alkalmával a francia kormány s ama népek által tartatott meg.

Mi nem tartjuk érdekesnek szemlénk tárgyává tenni az innepélyt; de e bevégzett tény előtt meg kell állanunk. Egykor említettük volt, hogyha a savoyai népszavazat Napoleon részére itt ki, abban reá nézve fényes erkölcsi vívmány lesz átvéve, fényes vívmánya lesz az a császárnak és azon eszmének, melyet zászlójára feltűzött.

Savoya és Nizza kiegészítő része volt egy constitutionális országnak, hol az egyéni szabadság s az államkormányzásra való befolyása a népnek a jogok meg nem rendített alapján nyugszik.

És im Savoya és Nizza ott hagyja e szép anyaságot, kibontakozik egy alkotmányos élet rózsái közül, s átszavazza magát egy kényuri állam alattvalójává. Mert a francia despotikus rendszert magát nem menti ki a császár finom tapintata, és fényes pályája, mely által ő a láncokat megtudja aranyozni, s a nemzet dicsőségének és nagyságának emelése által büszkévé tud a tenni annak önértékét; nem menti ki az, hogy ott a személyes szabadság még nagyobb határoknak örvend mint sok alkotmánynyal kéréddő államban; nem, mert minden a mi jó van a francia életben, azt csak a császár személyiségének, mondhatni kegyének lehet köszönni, semmit sem biztosít az alaptörvény, nem ellenőriz a nép joga, s ha Napoleon fia akar valaha Caligula lenni, igen könnyen lehet azon hatalomteljében, melyet atyja bír.

Tehát ily kormányforma alatt a nép egész sorsa kizárólag az uralkodó szeszélyétől függvény, e helyzetet kívánatosnak mondani nem lehet. És mégis Savoya és Nizza oda kívánczolt! a szabad és alkotmányos Szárdíniából, kinek királyát népe tömjénezi, s kinek koronája alá rohanna rohanak minden más olasz uralkodók alattvalói!

Igy van ez, és ebben ki van mutatva, hogy a nemzetiség érzés erősebb az emberekben a szabadság és jogéretnél is, s igazolva látszik lenni gróf Zaynak azon az Allg. Zeit. által annyiszor megtépasztott állítása, miszerint egy nemzetnek egy saját kebeléből kifejtett katonauralom is kedvesebb, mint idegen népek bágyadtott alkotmánya.

Különös. Az ember alig hinné e tétel igazságát, és mégis ugy van. Bármily szigorú kormány, ha az a nemzet, és ezt dicsőségre vezeti, lelkesítőbb, mint a legjobb indulatu, legszelidebb idegen uralom.

És miért? Mert az ember társadalmi, de egyszersmind családias lény, szereti az övét, s szeret oly törvények által kormányoztatni, melyeket saját csoportozatának, vagyis nemzetének erősebb része alkot.

A gyermek hiszik az anyja verése alatt is, mert látja a mögött a szeretetet, míg az idegennek csak tapasztalt hidegsége is lassan hervasztja őt.

Vannak népek, kik a nemzetiségi érzés elibe tehetik a szabadságot; egy nép, mely túl nőtte magát, lehet cosmopolita. A német például oda simulhat akármelyik ország alkotmányához, s buzgó és lelkes védője lehet azon nemzetnek, melynek országát választá lakásul; mert az ő nemzetisége nagyobb, mint hogy annak sorsát félve, szenvedélylélvél valjon hazaszeretete, és másfelől a német államok nem egy vannak szervezve, hogy a világi dicsőség ingerével lelkesedésre gujtsák világon szétszórta fiaikat.

Nem félve a nemzetiséget, s nagyobb szabadságot élvezve más helyütt a német, s nagyobb dicsőséget is itt ott, mint a mennyit saját hazájában feltalál, könnyű neki lelkesen ragaszkodni új hazájához.

Kisebb nemzeteknél, vagy oly töredékeknél, kik testvéreik dicsőségétől el vannak zárva, szenvedély a nemzet szerelme. Elsőbb az egyén énjénél, elsőbb családjánál, s ha nem is vitatjuk azt gróf Zayval, hogy elsőbb lelke üdvösségénél is, de biz ez utóbbi állítás mérlegébe is nagy súlyt vet a honszeretet szenvedélye.

Tán senki sem ismeri inkább ezen nemesszenvedélyt, mint a magyar; s így senki sem foghatja fel könnyebben mint mi azon alapokat, mely Savoya és Nizza francia népét elszakítá az alkotmányos Szárdíniától, hogy testvéreivel vállaltve segítsen huzni az imperialismus jármát.

Im a nemzeti érzés uralkodik mindenben, s nem volt-e hatalmas lélekbuvár a francziák császára, midőn ez eszmét tűzte fel zászlójára!

A mit egy nemzet kivívott magának, az az övé, s boldog az, mely oly szerencsés, hogy szomszédjában s természetes véghatárai közt fekszenek rokonelemek, kiket magához vonzhat a nélkül, hogy más nemzetiséget sértsen, vagy ha nem rokonelemek is, de legalább oly társnemzetek, melyeknek érdekök egy.

Franciaország e szerencsés helyzetben volt Savoyával; ez egész része a piemonti királyságnak francia volt nemzetiségére nézve, azon földterülethez illő természetes

határainál fogva, s elszakadhatott egy olasz koronától a nélkül, hogy sebet ejtsen az olaszok szívén egy olasz nemzet-töredék utánszakításával, vagy az olasz birtok védhellené tételével. O elszakadhatott azon uton, hol egyedül lehet érvényt engedni a népszavazatnak historiai területek változtatására; mert ott a történelmi terület uralkodója és országképviselete általános többséggel megszentesíté az általános „igenlő“ népszavazást.

Ily területváltoztatás senkit sem sérthet. Ez előtt a jogérzet meghajol.

Ugy látszik, hogy azon politika, mely Savoyát Szárdíniától elszakítá, bő kárpótlást ad ez áldozatért. Szicília már csaknem teljesleg Garibaldi kezén, kinek jelszava az egy Olaszország és Victor Emanuel. Most ugy látszik Nápolyon a sor, mely ellen a forradalom szintén több oldalról készül támadásra. Ez alatt a keleti kérdés is tornyosul fontosságában. Elismeret dolognak kezd látszani annak szükségessége, hogy a keresztény szláv tartományok Törökországtól elszakítsanak. Különböző tervek keringenek már közírben e tervekről. Az Indep. Belgenek írják Bécsből: „Közlebből itt azon hír kerengett, mit több hírlap is átvett, hogy Bolgáriában letartoztatott orosz ügynökknél egy terv nyomára jöttek, mely szerint Francia- és Oroszország arra törekednek, hogy a dunai fejedelemségekből, Szerbiából, s a török szláv tartományokból egy független királyságot létesítsenek egy orosz császári herceg uralma alatt. Nem tudom minő értéke lehet e hírnék; de im itt egy hír, mely a mint erősítik, közlebből Palmerston lord által feltett indítványról szól. E szerint Szerbiából, s az alduai fejedelemségekből egy független állam alakítandó egyik ausztriai császári herceg alatt, cserében Velenczéért. Nem akarom állítani, hogy ez utóbbi indítvány kevésbé talált viszhangra Bécsben, mint az előbbi Oroszországhan. sat.“

E hírek alapján tehát sejteni lehet, hogy kelet sorsán segíteni akarnak, de még a nézetek messze állanak egymástól. A francia jó egyetértés az oroszszal azt mutatja, hogy az orosz másodszülettségét, s így az orosz hatalom belebb terjedését Napoleon nem ellenzi, ellenben a lord Palmerston terve arra mutat, hogy a germán faj nem örömet nézi azt, hogy a szláv elem ily tulnyomó hatalomra jutasson, s e cél elérésére nézve az osztrák uralkodó házbán lát legbübb garantiát, ha t. i. az Velenceze átadására által az olasz viszályokból kibontakozva egész erejét azon elhivatására fordíthatja, hogy a Romanói uralom tulterjedésének gátjain álljon vállaltva Angliával.

Hogy melyik párté, melyik eszméje lesz a diadal, azt csak az ég tudja; de annyi igaz, hogy mi ezen kérdés által szinte közvetlenül vagyunk érdekelve; s ezen fejlődéshez a magyar királyság egész területének igen fontos szólni valója lenne.

A birodalmi tanács 5-ik ülése. A bécsi és pesti lapok a birodalmi tanács jun. 21-ki ülését így írják le:

Elsőben is az elnökölő főherceg kijelenté, miszerint a birodalmi tanács 3 olaszországi tagjának kérelmére ő Felsége megengedte, hogy a vitaközös közben anyanyelvükkel élhessenek, s midőn ez történik, beszédek érthetése Salvoit tanácsos ur szolgáljon tolmács gyanánt.

Előadja továbbá az elnökölő főher. hogy gr. Barkóczy János a telekkönyvi bizottmányból kilépén, helyébe új választás leendő szükséges.

Gr. Barkóczy János ujabban indokolá kilépésének okát azon bizottmányból, s kimondá, hogy ő ezt csak akkor tevő, midőn ama bizottmány az elébe terjesztett törvényjavaslataknak tettelesen részletes tárgyalásába becsatkozott, holott ő mint változhatlan elvét ismételve kijelenti, hogy a telekkönyv ügye is kizárólag az illető törvényhozás, reánk nézve tehát a magyar országgyűlés, nem pedig a birodalmi tanács teendője — nem mulasztotta el továbbá gr. Barkóczy ezen alkalommal némely adatok alaptalanságát kiemelni, melyeket az igazságügyi miniszter urnak, a június 8-ki ülésben a telekkönyvre nézve felhozni tetszett. Felemlíté a gróf annak káros voltát, hogy az általa leginkább ismert kassai kerületben a telekkönyvek mind némétül vezetettek, holott Abauj, Zemplén, Torna, Bereg, s Ungmegyékben a népesség közt a magyar nyelv tulnyomólag uralkodik. — A gróf kívánta, hogy e nyelvi belérelmet említve, félre ne értessek. Ő a német nemzetiség s nép iránt a legnagyobb tisztelettel viseltetik, s bámulja midazon nagy eredményeket, miket e népfaj az irodalom, művészet, és tudomány terén az összes emberiség javára létrehozott, s örvend azon alkotmányos iránynak, mely három négy évtized óta Németországban lábra kap, s óhajtaná ezen irányt Ausztria határain belül is üdvözölhetni; de különbséget teszen ezen németiség, s azon hivatalnokok közt, kik Magyarországon a németiséget képviselni hivatva hiszik magokat, s erélyes szavakkal támadja meg ezeken eljárást hazánkban, de mind a mellett meg van győződve, hogy a különböző magyarországi népfajok, melyek a legtestvéreiebb egyetértésben élnek egymással, jövőre is megőrzendik ezen egyetértést, ha mesterséges beavatkozás által fel nem zavartatik. Végre megjegyzi még a gróf, hogy a gyakorlati következtetések, mik a telekkönyvre nézve eddig a ministeri rendszabályoktól vártak, eddig is képzeltek maradtak stb.

Gróf Nádasdy igazságügyminiszter az előtte szólónak válaszul, azt egyszersmind felszólítja, hogy azon állítását, mintha az igazságügyi miniszter, adatainak előterjesz-

tésekor nem maradt volna hű a valósághoz, huzza vissza. Ezt tenni azonban gr. Barkóczy határozottan megtagadta.

E vita befejezése után gr. Széchen Antal a következő indítványt tette:

„Történjék meg azonnal Barkóczy helyett a pótló választás, azon határozott kijelentés mellett azonban, hogy e választás által magának azon elvkérdés eldöntésének, hogy e tárggy egyenesen az országgyűlésre tartozik, rövidség ne okozassék, sőt, hogy a birodalmi tanács azon meggyőződéstől van áthatva, miszerint vezérelveinek fogva, a budgetkérdés eldöntése előtt, semminemű előterjesztés tárgyalásába nem ereszkedhetik, s azon reményt fejezi ki, hogy a birodalmi tanács ezen meggyőződése a m. kormánynál is kellő méltatásra találand.“

D. Hein, Széchen gr. indítványa ellenében azt javasla, hogy most ez egyszer a bizottmányitag pótlólag megválasztván, jövőben a pótló tagok a főherceg elnök által választassanak meg.

Salvotti hosszabb beszédben a telekkönyvi javaslat célszerűtlensége felett sző, s azt óhajtja, hogy maga a bizottmány mielőbb nyilatkozzék az iránt, vajjon a telekkönyv ügye a birodalmi tanácsot vagy az országgyűléseket illeti-e inkább? — Salvotti javaslata mellőztetett, mivel annak eszméje már Széchen indítványában foglaltatik.

Stroszmaier diakovári püspök az igazságügyi miniszter nézetei ellen fordulva, Horvát és Tótország telekközösségi viszonyainál fogva a telekkönyvet kivihetlenné, de különösen helytelennek tartja, hogy a szláv tartományokban a telekkönyvek német nyelven vitetnek; egyáltalában pedig panaszkodik, hogy Horvát- és Tótország helyzete nyomott, mert a német nyelv nem csak a telekkönyvnek, hanem a közigazgatás minden aigaiban kizárólagos érvényességű bir. Stroszmaier a nemzeti nyelv jogát államterületek szerint óhajtja elismertetni, s e jogot a magyarországi tótokra is kiterjesztetni.

Gróf Nádasdy igazságügyi miniszter éppen a horvátországi telekközösségi viszonyokat óhajtja megsemmisíteni, s azt czélozza, hogy a paraszttelki birtokok tisztán egyéneké váljanak a családokból.

Gróf Andrássy György, gróf Széchen indítványa mellett s Dr. Hein nézete ellen szőval fel, egyszersmind adatokat közöl, melyek által az igazságügyminiszter minapi előadása nemely pontjainak alaptalansága a telekkönyv kérdése körül kimutattatik. — Gróf Nádasdynak azon sajátalkozására, hogy miért nem kereste fel szőlő öt ezen adataival inkább miniszteri irodájában, azt válaszolja gróf Andrássy György, hogy ő a fenforgó tárgyban nem a minisztert, hanem Ő Felségét, s a birodalmi tanácsot tartozott felvilágosítani.

Ifj. Majláth György szintén Széchen gróf indítványát pártolja, annál is inkább, minthogy maga is általában szükségletlennek tartja másutt, mint az illető országgyűlésben, a telekkönyv kérdésében vitaközösbe becsatkozni. Különbben is időelőtti dolog volt a telekkönyv behozatala oly pillanatban, midőn a legelő-elkülönzések és tagosítások még csak elkezdődtek, s annál fogva a rendkívüli költség mellett csak igen tökélytelen eredmény volt elérhető. — Ez alkalommal egyébiránt kényszerítve érzi magát szóló, a diakovári püspöknek is azon ötletére felelni, mely a nyelvek állítólagos államterületi jogára vonatkozik. — Ifj. Majláth György erre nézve kijelenti, hogy Magyarországon magát mindenki, bármily nyelven szóljon is különben, magyarnak érzi, tartja és nevezi. S e tekintetben a magyarországi különböző nemzetiségek közt egy oly egyetértés uralkodik, mely a történetben példátlanul mondható. S annál fogva ő sem ismer Magyarországon más embert, s a közigazgatás terén más jogosult nyelvet mint a magyart. — Eppen azért nem is osztozhatik a szóló, a diakovári püspök azon nézetében, mely államterületek szerint (tehát az országot számos részekre osztva) vindicálja az egyes népfajok számára az egyenlő nyelv- és egyéb nemzetiségi jogokat.

A nemzetiségeknek szellemi harcát amugy is előbb vagy utóbb ki kell küzdeni, s a pálmát az nyerendi el, a melyik nyelvtérre, polgáriasságra, s nemcsak irodalmi, hanem politikai képzettségre is fölülkerekedik. De a harc legyen is ám becsületes, a mező nyit s a fegyver egyenlő, különben phisikai küzdelemmel fogna elfajulni.

Egyébiránt a szóló ujabban pártolja Széchen indítványát, mert a birodalmi tanács feladata nem az lehet, hogy egy ujjab kitágultabb bareant képezzen, kivált oly birodalomban, mely amugy is a bureauk bövsége miatt beteg. A birodalmi tanács küldetése, a szellemi béke helyreállítása legyen az által, hogy gyaratodható államviszonyoknak kaput nyit s az államháztartást tartósan szabályozza.

Heimberger báró és Hartig gróf Széchen indítványa ellen, Oclam-Martintz gróf mellett szőlottak. Ez utóbbi különösen a vita befejezését óhajtja, nehogy a nemzetiségi fejtegetések kelletlenül tovább menjenek.

Ezen indítvány mellőztetvén, Starojewszky báró Lengyelországból a német közigazgatás ellen sző, mely Galiciában gyakoroltatik.

Schaguna püspök Erdélyből óvást tesz a román nemzetiség jogai mellett.

Ifj. Majláth György ezek folytán megjegyzi: már most mindenki nyilvánította egyéni meggyőződését, s így otthon az illetőkön van a sor a különböző felfogások, ala-

posságok felett határozni, mihelyt azoknak alkalom nyújtatik, törvényes uton kifejezhetni magukat.

Apponyi György gr. a törvényhozásnak minden kérdésére nézve, hazája tekintetében kötelességének ismeri a magyar országgyűlés illetékességét újabbán övni és föntartani, a fennforgó kérdésben Szécheny indítványa mellett nyilatkozván.

Szóltak még Topperczér Ödön Széchen ellen, Salvotti báró és dr. Strasser mellett.

Három órai élnök vitakozás után végre a főhrg elnök Széchen indítványa mellett a többséget kimondván, azt Szécheny László alelnök által formulázva fölolvasták, s a pótló bizottmányi tag megválasztásához fogott.

Széchen többsége 24 szavazattal Petrino Miklós bárót Bukovinából választá meg, dr. Hein 19 nézetkötőre el- lenében, kik Topperczér Ödönre szavaztak.

Gróf Károlyi Ede gazdasági-egyesületi alapszabály javaslata egy márfelsőbb helyen megerősítettnek mintájára. — (Vége.) VI. A szakosztályokról. 36. A szakosztályok az egyesületi tagokból olyformán alakulnak, hogy minden tag kijelenti, melyikben kíván működni. 37. A szakosztályok magokat önállólag szervezik s elnököt és jegyzőt magok választanak. 38. A szakosztályok jegyzőkönyve véleményképpen tekintetik, mely határozati érvényességet csak akkor nyer és az egyesület nevében csak kötelező, ha a választmány által megerősítettik. 39. A levelezési szakosztály elnökére vagy az ettől nevezett helyettesére bízati a köz és választmányi ülések eredményéről azoknak és a gazdasági kiállításoknak a határnapjára a többi szervezett egyesületekkel való tudósítása és illető meghívása. — Ugyan e szakosztály elnökére vagy a tárgyi fontosságához képest, választmányára bízati mindenféle a társaságot illető tudakozási vagy megszerzési rendeletek, miért is egymás között úgy rendezik el működő idejüket, hogy egy arra kijelölt tag mindig képes legyen a társasághoz intézett tudakozásoknak szóval vagy levél útján megfelelni. 40. A szakosztály önként is kedvezményezhet és indítványozhat valamely tárgyat.

VII. Elnök és alelnökök. 41. Az elnök és alelnök a közgyűlés által 2 évre választatnak meg. 42. Akadályoztatás esetében az elnök jogait és kötelezettségeit, a választmány tudatával, az alelnökök egyikére ruházta át. 43. Valahányszor szükségesnek látja az elnök, választmányi ülést hirdet. 44. A teendőket az illető szakosztályok közt elosztja. 45. Hatóságok irányában az elnök az egyület nevében aláír, ügyvédet vall és az egyület minden előforduló ügyeit viszi. 46. Sűrűs esetekben az elnök maga is intézkedhetik, erről azonban a legközelebbi választmányi ülésnek számot adni tartozik. 47. A pénztárnok, jegyző és titkár hatásköréi nem határozattal meg előre, mivel ez minden együletnél a titkárnak megszavazandó feladatát és a titkár személyiségétől függ, hogy minő tárgyakat lehet reá bízni.

VIII. A teendők. 48. Az egyület székhelye N. N. — hol az egyület hivatalos szállást tart. 49. A hivatalos szállással kapcsolatban egy gabonacsarnok állítatik fel a titkár vezetésével, hol az eladó természetmennyiségű mutatványok láthatók és ezek mennyisége és arra megmutatható. 50. Ugyane hivatalba minden a gazdasághoz tartozó jelentés, tudakozás és felvilágosítás elfogadatik s egy e célra szánt nyilvános könyvbe ígattatik. 51. E hivatal hasznát csupán együleti tag élvezhetik. 52. Évenként összel egy kiállítás rendezetik az egyület szállásán N. N. a közgyűlés határozata szerint vagy általános vagy részletes. 53. Tavasszal minden évben egy fiók-kiállítás rendezetik a megye főbb helyén, mindenkor máshol. 54. Az egyület évenként különféle magvakat hozat, s azokat kísérlettel végezt az együleti tagok közt kiosztja, kik ezeket az egyesület vagyonaként kezelik s az eredményről jelentést adni tartoznak. 55. A marhanevelés és nemesítés tekintetéből külön egyletek alakítását mozditja elő. 56. A megye gazdasági viszonyait és egyes gazdaságokat megismerteti. 57. A gazdasági irodalmat gyakorlati adatokkal gazdagítja, ezen szakirodalmat a megyében elterjesztési ügyekszik, s a hivatalnál egy gazdasági könyvtárt állit. 58. A faültetés és kertészet előmozdítására az egyeseknek munkáját falkolák állítása, magvak és csemeték beszerzése által könnyíti.

IX. A kiállításokról. 59. A kiállításra tárgyakat küldeni mindenkinek szabadságában áll, ha nem is részvényes. 60. A kiállítás alkalmával a szükséghez képest évenként több bíráló választmány nevezetik ki, melyek magokat önállólag szervezik, a jegyzőkönyv vitelében azonban a választmány által adott utasítás követik; minden tag csak egy bíráló választmányban működhetik. 61. A kiállítandó tárgyak az előre meghatározandó időben az egyület titkárnál bejelentendők. Idején be nem jelentett tárgyat elfogadatik ugyan, de díjazásban nem részesülhet. 62. A kiállítás alkalmával pénzbeli díjak, érmék és dicsérő oklevelek osztatnak ki. 63. A bírálók kiállítás megnyitása előtt beveződnek, s a jegyzőkönyvek szintén akkora befejezendők, hogy a kiállítás megnyitása alkalmával a díjak ünnepélyesen kiosztassanak.

X. Az egyület vagyonáról. 64. Az egyület vagyonára feloszthatlan s ha bármi oknál fogva az egyület megszűnnék, vagyon a magyar gazdasági egyesületnél tétetik le és ennek jövedelmét az huzza mindaddig, míg ily egyesület a megyében ujra alakul. 65. Az egyület vagyonáról a titkár évenként rendes leltárt készít.

Torockó, június 10. 1860. — Ezen bánya-városban is megtartaték ma a testileg elhunyt, de szellemileg örökön örökök közötti elő gr. Széchenyi István ért a gyászistenisztelet. Délután 10 órakor konduktál meg az egységihivók tornyában a bús zengelmű harangok, és a vallásosságban s honfiai érzületben buzgó torockói nép az ezer egynehány százat meghaladó számmal vonult a derék templom hajója alá, és után a tanuló és városi ifjuság páros renddel léptetett föl a templom karzataiba, melyek mindenike gyászfátyolban lobogókkal vala díszítve, — a templomnak három bejárati ajtó fölött koszorúza, és gyászfátyollal beleplezve állott a „dicsőültnek” jól elalált képe, — ben a templomban szöszök, orgona, papi és minden elsópádok fekete posztóval voltak bevonva. Teljesleg begyűlvén a nép, melynek száma emelte még a t. szentgyörgyi d- és

nemes urak, úgy a helybeli kereskedők jelenléte is; megcsendült a buzgó nép ajkán a XC. zsoltár, melynek két első verse élénkelte, szöszökbe lépett a helybeli unitarius lelkész és esperes n. t. Koronka Antal ur, a ki is egy a szövet könyékké olvaszt és a nagy vesztlét Isten és emberek előtt hűn tolmácsoló imát mondott. Ezután a h. isk. ig. Gy. J. ur által jól begyakorolt tanuló és városi ifjuság énekelte az eddigelé annyi magyar könyektől kísért „Hymnust”, mi után következett az alkalmi gyász dícsbeszéd a következő alapigékre: „Ime én nagygyá lettem, és nyertem bölcseséget, mindazoknak felette, a kik fők voltak én előttem Jeruzsálemben, és az én elmém tanult sok bölcseséget és tudományt. Adtam annak felette az én elmém a bölcseségnek tudására, és minden esztelenségnek és bolondságnak megtudására, de megismerém ezt is lenni: a léleknek nyomorúságának.” (Pred. 1—16—17.) A bölcs látnoki képességtől kezdve jól eltalált alapigékre épült gyász és dícsbeszéd folytán magasztalólag emelte ki t. n. szónok ur, a dicsőültnek tevékeny életét, melyből a két magyar hazára, és annak népei anyagi és szellemi jólétére annyi áldás áradott, — kiemelte a dicső eredményeket, melyek a Magyarhont és nemzetet a külföld előtt is elismert és méltányos előnybe léptették, melyeknek megtestesítését nemcsak indítványozta, hanem nagy mérvű áldozatai és ernyedetlen munkásságával eszközölte is. S ez után rajzoló szónok ur a nemzeti nagy gyászt, melyet a legnagyobb honatya elvesztése borított a két testvérhöz egére! — Hogy e gyász és dícsbeszéd velősségére, s mégis a legegységűbb szívvel hatására, feledhetetlen halottunkhoz illőseggé mutassak, elég: ha a templom, a szépművészatra írott imák és több egyházi jeles munkák íróját, Koronka Antalt említem. Végződve a beszéd, az előbb is említett ifjuság berekesztől elenekelte: „Hazádnak rendületlenül légy hűve.” S mi után-mondjuk: „Légy hűve hazádnak rendületlenül oh magyar! mint annyi vihar s veszély között hűve volt a honnak dicsőült atyja, kinek szelleme most égi karokkal öleli össze a két testvérhont! És minden igaz magyar kebele legyen temploma a nemzetünk s hazánkát körülölgő „Széchenyi szellemnek.”

Orbok Ferencz,
várfalvai unitárius pap.

Bürkös, jun. 17. 1860. — Mint Erdély magyar nemzetének Burkösön, Ó-Ivánfalván és Kövesden elszigetelve lakó kis-csin számu töredéke; a legnagyobb magyar, fájdalom! már csak néhai gróf Széchenyi István szelleme által fölkellesült, a dicsőült emlékének, úgy nagy hazánkba báró Józsiha Sámuel emlékeztetése okajottunk kebleink szentélyében áldoztatni tenni, e végezt itten Burkösön mult hó 29-kén az ev. ref. szent egyházban összegyűlvén a főnneimlett más két helységi birtokossal egyetemben, fájdalom! számra kevesen, derekabb férfiak közül 11-nek méltatlan elpusztulásokat is kesergvén egyszersmind — lelkészünk t. Csiki Ferencz egy alkalomszerű áhítatos könyörgése, s alapos alkalmi szónoklata mellett itteni ev. ref. luth., két görög nem egyesült lelkész, más szám idegen ajku polgártársak jelenlétében, szobott sziveink hullámai egy pár könyvesben a Mindenható számolya elő terjesztettük, dicsőült nagy férfiak lelkeik üdvéért könyörgünk hazánk jólétéért eszedve.

Hogy a dicsőült szelleme mi közöttünk annál maradandóbb legyen, kívánunk mi is filléreinkkel a boldogult emlékére alapított Széchenyi-dráma alapítójához hozzá járulni, mi okon mint a bürkösi föltekesség megbizottja, alulról ide fogva 20 forintot o. e. bátor vagyok átszolgáltatni szerkesztő ur további rendelkezése alá.

Kocsis János.

Konstantinápoly, jnn. 15. 1860. — Valamint Európában, úgy itt nálunk is azon édes remény ringatja a kedélyeket, hogy az orosz-francia diplomáciai sárkány már elmúlt, minthogy az ügyes porta az enquie féle czukros labdát tatógó nyeldek-lőjébe vetni tudta. Adná az Isten, hogy úgy legyen; de az újabb hírek, kiváltkép a „Lev. Herald” azon közlése, miszerint 9 sorhajó és 6 fregatte, melyek mindeddig Maltánál állomásoztak, a Dardanellák felől uthban Tenedos mellett Besika-öbölben állást foglalnak, nem igen igazolja jámbor ohajtásainkat, és a kül hatalmak követéseinek Fuad pasánál gyakori hosszú látogatások, a diplomáciai világ élénk foglalkozottságára mutatnak. Meglehet hogy a keleti kérdésnek egy nyugodtabb nem igen hirtelenkedő irány adott, de megoldása mindenkép előrelátható.

A nyomozó bizottmányok a birodalomba szerteszét küldetni kezdenek. Rumélián a fővezér szokott erélyességével már működik, Arabisztanba Namuk pasa a néhai dseddai helytartó küldetett, melléje katonai biztosnak Madsar Ismael pasa (Kmeti tábornok) adalott. Ez utolsó a török katonai jelességek elsőjének tekintetik, kit sokan Omer pasa fölébe tesznek; ismeretes nagy bátorságával összekötött szerénysége az, mi neki a török rokonzenet megseztete, míg a pöfeszkező németúj helyi katonai növendék napról napra gyűlöletből lesz.

Cyprus szigetére Ihozan beg nyomozó biztosnak kinevezetett, Beyrubta pedig Veli pasa megy.

A mult vasárnap egy borzasztó nagy tüzvész a Kons'anti-nápoly déli részén fekvő 6 városrészt elpusztította. Több mint negyezer ház a lángok martalékjává lett, kilencz kőzatona és egy tiszt egy roskadozó fal alá temettetett.

R.

Ujdonságok.

— Junius hó 27-ikén délután 3 órakor tartá az itteni zeneconservatorium zene-iskolai vizsgálatát. A mintegy 40 számra menő ifjuság már is szép jelét adá azon zenei képességnek, mely a magyarral szintén nem hiányzik. Ezen intézet létezése még kevéssel több félésnél, s már hallottunk növendékeik közül egy pártól oly előadást hegedűn, mely a legszebb reményekre jogosít. A városközség ez intézetet is felkarolta, s körül-belől egy tanár fizetését már biztosítva les; de ez éppen nem elég a cél elérésére, s igen ohajtandó volna ha a helybeli vagyonosabb osztályok felkarolnák ez intézet sorsát, s azt megalapítani segitlenék; mert jelesen azon célra, hogy az itteni színház állandósulván, mellette maradó opera is

leheszen, mulhatlanul szükséges, hogy a zenei képességek e városból ne hiányozzanak.

— Uj üstökös tűnt fel, mely északnyugot felé a láthatár alsó szélén szabad szemnek is látható. A „M. S.” meteorologia szerint az új vendég el akarja árulni a baden-badeni összejövetel célját.

— Megjelent a „Vásárhelyi Füzetek” IV. füzet, melyben mindjárt legelőbb a munkás Brassai egy népszerű előadást kezd meg ezen czim alatt: „Micsoda állat a vegytan?” melynek ígért folytatása sok érdekest fog adni e vállalatnak. Ezt követi b. Kelemen G. ügyes tollal írott uti vázlat Olaszországból. Azután jön Mentovich F. „Tanulmányok levelek urambátyához” czimú természetrajzi értekezés folytatása, melyben a többek közt „Kornizs Ilona” czimú regényünkre is elmondja egy néhány nem méltányló észrevételét. — A főnnebbi cikket „Marosvásárhelyi Kazinczy-emlékszóbor” czim alatt az ottani Kazinczy-ünnepen elmondott beszédek és versek követik Mentovich tollából. E cikk végén kiemelve gr. Lázár Mór urnak azon szép kezdeményezését, mely szerint Kazinczy emlékére oly gyűjteleket eszközölt, melyből 10 évf. fognak pályadíjakat föltetni, s egy beszélyre való pályadíj már fel is van téve; ezen hírtételt ily nézeteinkkel is egyező észrevételekkel végzi: E pályadíj kezelésére föl lehetett volna kérni akadémiánkat vagy az erdélyi muzeumot, a nemes gróf azonban az e körüli intézkedést a helybeli refor. fötanoda és kath. algymnasium tanári karának adta át. — Mi ez eljárást nem tartjuk erőmegozlásnak; egyáltalában nem vagyunk barátai azon eszmének, hogy minden irodalmi mozgalom egyetlen helyre: Pestre vagy Kolozsvárra központosíttassék; őszintén ohajtjuk: bár minden jelentékenyebb városunk szellemi munkásságának válhatnék központjává! Mentől több helyen gyűjtünk világot, annál jobban szétoszlik a sötétség. A nemes gróf e gondolata, alapja lehet egy városunkból kiinduló, s a székegy népre jötekonny hatást gyakorlandó szellemi mozgalomnak. Elhittett magnak tekintjük azt, mely az irodalom egy terepélyes előfájára nöheti ki magát, mely a Teleki-könyvtár mellett éppen a maga helyén fogna állani.

— Miután gazdaságból élő néptünk szegényebb rétegeiben is terjed az olvasás, méltán ajánlhatunk egy heti lapot, mely a gazdaságot tárgyalja, s olcsón is megszerezhető, ez a „Falusi Gazda”, mely minden második héten jelenik meg másfél íven s előfizetési ára félre 2 forint. Az előfizetési pénzt a „Falusi Gazda” kiadó hivatalához (Pest, egyetem utca 4-ik szám) kell küldeni. Ajánljuk figyelmébe különösen az olvasást kedvelő székegy községeknek, kik a községyi pénztárból félévénként két forintot könnyen kiadhatnak, s mint gazdaságból élő nép nagyon sokat használhatnak ily lap olvasása által önmagoknak, s ezáltal hazájoknak.

— Khern Ede hazánkba Brassóban „Széchenyi-naptár” czim alatt egy családi évkönyvre hirdet előfizetést, mely folyó évi szeptember végén fog megjelenni díszes kiállításban, s melynek jövedelmét a „Széchenyi-szóbor” részére fogja átadni a magyar akadémiának. Az előfizetések augusztus végéig be-küldendők Khern urhoz Brassóba. Előfizetési ár 25 kr, bolti ár 30 kr lesz.

— A „Kronst. Ztg.”-nak Bukarestből június 16-ról írják: A sáskák az ország nagy részében sok dúlast tettek. A kormány pénzkárpótlást ad a sáska pusztítással foglalkozó parasztoknak, s távirat útján engedélyt adott ki az ország minden helysegeibe, hogy e falánk állatok kiirtását minden uton módon eszközöljék.

A magyar dalmátársaságot nem győzik magasztalni a bukaresti előköl s mivel szótályok. Az előadások rendkívül zajos tetszésben részesülnek. Havi a társaság igazgatója már is több ízben lön nyilvánosan tetéze érdemeinek legelőnnebb elismerésével. „Marta” zsufoföldnyit töltötte meg a nagy színházat. „Hunyadi László” másodszori adáskor csupán a karzatot több mint 700 hallgató és néző foglalt helyet — írják az I. T.-nak. Havi mint látszik szerencse füre talált a szomszédoknál.

— Pestről írják: Egy idő óta nagyszámu, lefénnyképezés által előállított hamis 1 forintos bankjegyek forognak kézen, melyek a családásig híven vannak készítve, s csak az árny-nyomatok barnasága által ismerhetők meg. E szerint nagy ovatosság ajánlható.

— A „B. Hirlap” írja: Egy új csapás ért bennünket: a keleti vándor-sáskák, a mezei gazdák rémképe; szaporodasuk végtelen, úgy szólnán mesés. Hirlapok előadása szerint Oroszországban most egy 75 □ mérföldnyi kiterjedésű térséget találtak sáskajárással ellepve, minek kiirtására két hadtestből álló katonaság küldetett ki. Mily borzasztó következtetéseknek nézhetnénk elője, ha e tojások kiköltetnének és a sáskák Európa egy részén elterjednének. Egy részét Magyarországnak, nevezetesen a Förtvidéket már három év óta sanargatja e csapás, onnan Csallóközbe jöttek át s kelet felé terjeszkednek. Legnagyobb mennyiségben mutatkoznak Hetény helységben, Komáromtól egy mérföldnyire, hol közel 400 holdnyi térség helyenkint kisebb nagyobb mértékben, a szó teljes értelmében sáskákkal behintve találtatik. Láthatni, mint ették le s pusztították el holdszámra a búza és rozsvetéseket. A komárommegei cs. kir. hatóság egy hivatalnoknak kiküldetését mellett, azoknak haladék nélkül kiirtását rendelte. A sáskák még kicsinyek, mintegy hüvelyknyi hosszúságuk, szárnyaik most nőnek, s még csak egy vonalnyi nagyságnak, közelkezőleg a repülésre még nem alkalmasak.

— A Sárosmegei gazdasági egyesület szervező gyűlését jun. 19-ikén fegyveres zsandárok oszlatták szét hatósági parancsolatra.

— Bécs, jun. 18. Az „Oestr. Ztg.” megczáfolja azon hirlapi hírt, hogy az uzsora-törvény megszüntetése iránti előterjesztményben egy maximal kamatláb fog fenntartatni, s állítja, hogy a kamat meghatározása teljesen el fog ejtetni.

— Bécs, jun. 20. A hivatalos „Wiener Ztg.” ma egy, 19-ről kelt császári kéziratot közöl, melynélfogva gróf Coroini Horvátország bánja, saját kérésére nyugalmaztatik, Szt. István nagykeresztyével s tábornaksági ranggal ad honores való feldiszkítés mellett. Egyszersmind Sokcevic báró banná és Saint-Quentin gróf hadsegéd vajdasági kormányzóvá nevezetik.

— A „Sárospataki füzet” prototás és tudományos folyóirat negyedik évfolyamából az V-dik füzet az előbbiekhöz hasonló érdekes tartalommal jelent meg. A többi közt Homok-

alföldi egy magyar protestáns egyetemről mint életszükségről szól; Szeberényi Lajos Rousseau neveléséről fejtegeti, melyet „Emil-jében bemutatott”, s több alapos és a protestáns szellembe vágo cikkek. Ugyane füzettel Antalfi János és Árvai József szerkesztők előfizetésre hívják fel a protestáns olvasó közönséget a füzetek 1860. második félévi folyamára; félévre postán 3 ft, posta nélkül 2 ft 50 kr.

— A liposai „Rundschau der Versicherungen” című folyóirat, melynek hazánk biztosítási ügyeit tárgyzó közleményből már nem egy érdekes mutatóvannal találkozhat olvasóink a hasábjain is, folyó havi füzetében, többi közt ezeket írja az erdélyi jég- s tűzkármentő társulatról:

„Április 10-én tartotta ezen kölcsönösségre alapított társulat évi közgyűlését, nyílt ajtók mellett, a legfőltekenyebb nyilvánosság bizonyítékául. E közgyűlésben határozattá vált egy, öt év alatt kiegészítendő millió forintnyi előlegezési pénz-alap alakítása, mely huszonhárom évi kisorsolás után fogja leterjesztetni, s akkor a társulat tulajdonává válván, valamennyi biztosítási ügylettel közös főtartalékkal szolgálna. Hogy az igazgatóság ezáltal nagy terhet vesz magára, előre látható; ámde megfelelően azon ország kívánalmainak, hol egyedül e társulat képviseli a kölcsönösséget elvét kellő emberbarátias modorban, lehetségesé válik a szükséges tökélet előteremtése, hogy a földművelésnek és kézműiparnak egy biztos és jutányos támaszt létesítsen. E közhasznú intézet iránti részvét a múlt évben ismét nevezkedett (Itt elő vannak sorolva azon ügyleti adatok, melyek annak idejében a lapban is közölve voltak.) A 8,265,512 ft 58 kr. biztosított értékeknek — folytatja az idézett lap — 123,404 ft 42 kr. bevétel 475,000 ft, pedig díjpótlási kötelezettségben szolgált fedezésére és ugyan összesen 598,704 ft 42 kr. 88,000-re több mint az az előtti évben. Ekkép a társulat a legnagyobb biztosítékot nyújtja, a mit csak kívánni lehet. Az újon nyitott letéteményi osztályt szorgalmatosan használják tőketulajdonosok. Végül megjegyzendő, hogy a társulat az életbiztosítási ügylet megindításában is fáradozik, s az erre szükséges előmunkálatok már készen vannak.”

— Az „Ost. D. P.” az ezüst ágódiáról s a kilitásban levő kedvező gabona-kereskedésről jun. 16-ki számában írja: „Nehány nap óta a bécsi börzén sajtószertől jelenség tapasztalható. Az északi vasut részvényei emelkednek, hasonló történik a nyugati vasut (Bécs-Linz) papírjaival, sőt még a Dunagőzhajózás elhanyagolt részvényei is kelenlődséget ígérnek. E mellett az ezüst ágódi egy hét alatt 32-ről 26-ra esett.

„Mint történik ez? Mondják, hogy francia kereskedők jelentek meg a vásáron, s nagyon keresik a gabonát, mert nyugati Európában rossz aratás mutatkozik. A börze azt hiszi, hogy az 1855. és 1856-ki szerencsés kereskedelmi évek közölednek ismét, a midőn Magyarországon bő termés volt, s az angolok és francziák a Tisza és Maros vidékéről kénytelenítették szükségüket fedezni. A kilitás Magyarországra annál kevesetebb, mert Oroszországban soha nem látott mennyiségű sáska-sereg pusztult, a Dunaféjedelemségekben pedig silány aratásról beszélnek.

„Annyi bizonyos, hogy a lefolyt héten a gabona ára fölmert, de még csak ezután fog kiderülni, alaposak voltak-e a remények, vagy csak néhány merész spekuláns elhamarkodott üzlete rugatta fel az árakat? Franciaország északi részén a sok esőzész ártott a vetéseknek, de a déli vidékeken gazdag kalászos rengenek a földek. Am legyen a gazdákra nézve is egy kis jó idő, mert szükségük van rá, ha mindjárt az iparosok drágábban is fizetik kenyérüket. E drágaságot a jobb kereset fogja pótolni, mert ha a fogyasztóknak több pénzük lesz, gyakrabban lesznek a megrendelések is.

„A gabona-kereskedés ezen föléledése, ugylátszik a bankjegy értékére is befolyással bír. Az agió 32-ről 26-ra szállott. A pénzügyi tudomány minden mesterfogásai nem lettek volna képesek, rövid időn ily eredményt előmutatni. Ha vagy 3—4 millió mérő búzával több fog az idők külföldre szállítani, jobban lenyomja a körülmény az ezüst ágódiát, mint a külföldön kötött kölcsönök, miknek részletes kötelezővényei úgy is visszavándorolnak a bécsi pénzvásárra, mihielyt az ezüst ágódiá alább kezd szállani.

„Tény az, hogy a nyugati Európában előfordult 1855. és 1856-diki rossz aratás többször használt a pénzérték javulására, mint a külföldi tőkének szándékolt idevonatása, a hitelintézetek és más részvényes társulatok engedményezése által.

„Reméljük — írja az idézett lap — hogy hasonló okok jelenben is hasonló eredményeket hoznak létre. Mert csak a gazdaság szerencsés kifejlődése által menekedhetik meg a gyáripar is azon veszedelemtől, mely reá nevezett akkor, a midőn az ezüst agió leszállásával a külföldi gyártmányokkal annál nehezebb lesz küzdenie a versenyben. Ha agió nem létezik, akkor azon külföldi gyártmány, mely például ma 126 forintot ér bankjegyekben, rögtön leszáll 100 forintra, a mennyiben a külföldi gyáros számítása szerint, azt otthon is haszonnal eladhatja.

„Mindamellett óvunk kell gazdáinkat a tultermelésről. Az 1855. és 1856-iki kedvező kereskedelmi évek a földbirtokosokat arra csábított, hogy csaknem kétszer annyi gabonát vessenek mint azelőtt. A rendkívüli körülmények megszüntével aztán, a nagy mennyiségben természetett készletek vásárlók nélkül maradtak, úgy hogy 1858-ban a gabona ára úgy leszállott, hogy még a termelési költségeket sem fizette ki. Azért az okzerű gazda nem fogja másodszor is e hibát elkövetni, hanem mérséklendi magát, s el nem hanyagolja más termelési ágait is, milyen a gyapjú, repce, dohány stb., melyek az előbbinél értékesebbek levén, aránylag kevesebb szállítási költségeket igénylenek.”

— N. Váradi piaci ár: június 19-kén. Tiszta buza 3 ft 23 kr. — Egy buza 2 ft 50 kr. — Rozs 1 ft 80 kr. — Zab 95 kr. — Török buza 2 ft. — Egy font 16 kr.

Politikai hírek.

— Páris, jun. 20. A rajnai lap írja: Még alighogy megérkezett a császár Parisha, már ismét egy új rajnai utról beszélnek. A császár ugyanis szándékozik a császárnéval s a császári herceggel együtt jelenlenni a kehlí hid megnyitása

ünnepején. S azután ismét összejöveleket tartatának a német fejedelmekkel.

Páris, jun. 20. A „N. Pr. Ztg.” írja: A minapi, Lyomban történt találkozást illetőleg, mint tudva van, két különböző hír van forgalomban: egyik az, hogy az orosz anyacsászárné megerősít Lajos Napoleon császárt azon szándékában, mely szerint az ő fenséges öccsét meglátogatni akarja; a másik meg az, hogy a francziák császárat intő, nehogy ellenséges lépést tegyen Németország ellen. Ezen két állítás nem teszi egymást lehetetlenné; sőt kiegészítik egymást, ha igaz az, ami éppen most közöltetik velünk figyelemreméltó részről. Az anyacsászárné ugyanis nem titkolta volna a császár előtt azon meggyőződését, miszerint, ha még egy lépést teend tovább, nemcsak Német-de Oroszországot is maga ellen zudítja, hogy az ő fia (Sándor cár) azon esetben, ha Franciaország Poroszországot megtámadná, ennek részére állana; s csak miután Lajos Napoleon meggyőzte az anyacsászárnét arról, miszerint épp azt ohajtja, hogy Németország bizalmatlanságát aggodalmát kétségbe vonhatlan lépés által eloszlassa; csak ekkor mondá szerencsésnek a császár azon eszméjét, hogy a porosz regens-herceggel találkoznia kíván. A „N. Pr. Ztg.” ezen híreiről a felelőseket közölszére hárítja ugyan, mindazáltal nem hagyja érintetlenül, miszerint ő jobban tudhatja mint bárki más, hogy mi történt Lyomban.

Páris, jun. 21. Az „Ind. belge”-nek azt írják Párisból, hogy megvalósul a szárd hadsereg átszervezése Ferrara körül. E sereg számát 50,000 főnyire teszik, — mi talán túlzás, — de minden esetre elég jelentékeny s célja egy osztrák seregnek intén Róma és Nápoly felé nyomulását feltartóztatni. Az „Ind. belge” szerint 200,000 főnyire teszik a velencei tartományban levő osztrák sereg számát.

Ugyane lap azt írja, hogy Párisba Lengyelországban uralkodó nyugtalanság híre érkezett; mondják, hogy a gazdasági egyesületeket is feloszlatnák, melyek nagyon terjedni kezdvén, titkos társulatok magvaul szorgáldottak.

— London, jun. 25. Az alsóház ma éji ülésében Russell lord, Peel kérdésére így válaszolt: Thouvenel jegyzéke nem foglalja magában azon nyilatkozást, miszerint Franciaország nem fogja beleegyezni a savoyai terület kisebbségébe. A jegyzék utat jelöl ki a turini szerződés 2-dik cikkének a bécsi zár-okmány 92-dik cikkéveli összeegyeztetésére. Vagy értekezletbe egyezzenek be a hatalmasságok; vagy végre Franciaországra és Svájcra hagyatnak, hogy mindkét részről egyezkedés által kárpótlást találjanak, az eddigelő Szárdináriá hárult kötelezettségeikért. A jegyzék constatoirza, hogy a netaláni congressusnak Franciaországban kellene összehitnie.

Russell lord így folytatja: Az a kérdés, ha vajjon a hatalmasságok megegyeznek-e abban, hogy Savoya semlegesített kerületei ugyanazon föltételek alatt ruháztassanak át Franciaországra, melyek alatt azokat Piemont birta. Az ügyállás nehéz, ha egy oly hatalmasság, minő Franciaország szerez meg egy előbb Szárdináriá birtokában volt területet; még azon esetben is, ha Franciaország kész lenne ugyanazon kötelezettségek teljesítésére. Szomorú dolog, hogy Franciaország nem mutatkozik hajlandónak egy oly helyettesítémet fogadni el, mely hatályosságára nézve egyenlő értékű lenne az 1815-ki szerződésekkel. Angolszágna lehetetlen ezen rendelkezéseket a bécsi szerződési határozatok egyenlőre gyanánt fogadni el. Ő tagadja, hogy Franciaország a semleges kerületeknek Svájc részére átengedését indítványozta volna azon esetre, ha Angolszág Savoya annexióját elismeri. Angolszág megfontolandja, hogy melyik lenne a legjobb út arra nézve, hogy Svájcna a semlegességre vonatkozó nézeteinek elég tétessék.

— Mint Shanghaiból, apr. 28-ról írják, a szövetségesek 21-n Csuszant ellenállás nélkül megszállották. A brit képviselőnek egy második iratára China részéről még nem érkezett válasz. A chinaiak tetemes ellenállási intézkedéseket tesznek. A lázadók mozgalmait nyugtalanító voltak a kereskedés pangott; azonban most már a kereskedésnek a lázadók általi ismételt megháborításai elhárítottak; mi által a kereskedés megjavult.

— Egy turini sürgöny június 24-ről jelenti, hogy Torearsa herceg, Cavour barátja, Garibaldi távollétében dictatori helyettesítést nevezetett ki. — Hirszerint La Farina rövid időn visszatér Szciziliából, mivel a Garibaldi által Palermóban a kormányzati ügyekkel megbízott egyéneknek nem talált ohajtott fogadtatásra. — Nizza s Savoya átengedése alkalmából Piemont 17,000 embert vesz. Hirszerint ama 85 savoyai tiszt közül, kik előbb Piemont alatt akartak továbbra is szolgálni, egy Turinba érkezett francia tiszt fölhevítisa folytán, ki 24 óra alatt szabad választást engedett nekik az olasz s francia polgárjog közt, csak 29-en maradtak piemonti szolgálatban.

Palermo, jun. 19. Palermónak a nápolyi csapatok általi odahagyatása bevezetett; a városon a háromszintű zászló lobog. — A nápolyi fregatok elhagyták a palermói kikötőt.

Garibaldi változtatásokat tett miniszteriumában. Az most következőleg van összeállva: Hadügy és tengerészeti ügy: Orsini százados; belügy és pénzügy: Crispi; igazság és kegyelmezés: Guarneri; nevelés és cultus: msgr. Ugdalena Gergely; rendőrség: Ugdalena József.

— A „Morning Post” egy, Messinából f. hó 9-dikéről érkezett levele oda nyilatkozik, mikép maguk a nápolyiak is meg vannak győződve, hogy Messina is, sőt egész Szcizilia el van veszve a Bourbon dynastia részéről. Még a sibiriek is érzik ezt, s ennél fogva mindenki iránt rendkívül előékenyek. Garibaldi gyors sikere és azon körülmény által, hogy Palermóban társaik közül oly sokat legyilkoltak, egészen el vannak bátorlalandva. E hó 7-én 5—6000 ember érkezett Messinába, t. i. a catanai helyőrség és a korábban alkalmazott mozgó hadoszlop. E csapatok Catanában a 3 napig tartott utcahárcban 4000 embert vesztettek. Egy apácza — beszél a katonák — eltorlasztott cellájából rendkívül nagyszámú katonát lejtett. Lövései közül egy sem hibázott, ő maga azonban még könnyű sebet sem kapott, bárha sok ideig több fegyver célponjtájul állott. Midőn a csapatok végre löszer hiányában kivonultak, parancsnokuk a hirtetett Clary Tamás ezredes a védtelen városrészeket megsarczoltatta, s visszavonulási útjában hasonló cselekedett más helységekből is. A katonák azonban mindnyájan lelkesedéssel be-

szólnek Garibaldi felől, és azt állítják, hogy azok közül, kik őt csak egyszer is látták, soha sem fog többé egy is ellene küzdeni.

A berni arsenálban egy oly sziciziali zászló tartatik, melyet 1852-ben a nápolyi szolgálatban állott svájci csapatok vettek el. A „Svájc”-i lap szerint most Bernben arra gondolnak, hogy ezen zászlót visszaküldjék a palermói győzőnek, s ezen küldeményt egyszersmind számos fegyverekből álló ajándékkal kísérik, mint Svájcna az olasz mozgalom ügye iránybani rokonszenve kifejezésével.

Garibaldi a maga seregét rendes és nemrendes csapatokból alakítja össze; azokat a városi lakosokból, emezeket pedig a vidéki népből veszi, mely a guerrilla hárcra különösen alkalmasnak mondatik. Ez utóbbiak zászlóaljainak száma nincs meghatározva, mint azt egy szoros értelemben vett néphadnál nem is lehet; számukat valószínűleg a szükség fogja meghatározni, vagyis a szigetnek nagyobb vagy kisebb biztonságára, minthogy annak védelme jóformán a nemzetőrséggel együtt reájok lesz bízva, míg a husz zászlóaljra szaporított rendes csapatoknak Garibaldi egy más tőren igyekszik foglalkozást adni. Az ő terve már oly nyílt, hogy abban nem lehet még leg-távolabbról sem kételkedni. Ő Nápolyba fog ügykezni bemenni s ha az eddigi siker járna itt is nyomában, azt hiszik ott sem fog meg állapodni! Fontossággal bír e részben a „Dritto” jelentése, mely szerint a pápa mintegy három hét előtt a francia császárhoz azon kéressel fordult, hogy a pápai területnek a nápolyi határok felé fekvő városait csapatai által megszállassa; azonban válaszul nyerte, hogy a császár küld ugyan Rómába akár még egy hadosztályt, ha azt a szent atya a maga biztonságára szükségesnek tartja, de a város határain túl egy katonát sem engedend kiemenni. Ő mindenestre az egykori híres francia ropirat szellemében van: Rómát biztosítja a császár, de annak falain túl már az olasz eszmének kezdődik országa! Ez ország létesítésére pedig magában Párisban is Garibaldi látszik kívánszta lenni, minthogy a francia udvarnál valódi rajongó lelkesedés mutatkozik iránta, s a császár maga is osztja a fontainebleaui hölgyek hangulatát. Ez nem csak tábornokot, de államférfiut is lát benne, s ezért mint egy diplomatahoz mondá, meg van győződve, nem fog az, a nemzeti ügy élén állva, az európai diplomatiának szükség nélkül zavarokat okozni. Ily magas bizalom élvezete mellett természetesen nem fog Garibaldi csak legkevesebb is a szükséges időn túl késni, hogy az említett eszme országát tovább vigye. Már a tervet is közlik, mely szerint ő Nápolyban eljárnai akar; azonban hogy mily erős ellentállásra fog ott találni, ha tudniillik a csapatok hűsége nem ingadozik, lehet gondolni. Mindamellett herceg Petrullának jelentett hazahivatása jele annak, hogy a nápolyi kormány, habár a végórán, a népek reformok általi megnyerésére is gondol. Látszik ebből, hogy a baráti tanácsok végre hatottak Nápolyban; foganatositások, azonban mennyir egy részt talál még a beteg testben, hogy annak fölélikítésé által a halálos bajt megorvosolhassa, ezt innen nem határozhatjuk meg.

— Egy június 18-ról kelt genuai sürgöny azt állítja, hogy a hajók elvétele nem Ponza szigeténél, hanem a Piombino csatornán történt, pedig csel által; egy nápolyi fregat ugyanis az angol lobogót tűz föl s erre a Garibaldié szállítás hajóknak ajánlatot tett az iránt, hogy azokat Palermóba vontatandja, mely ajánlat el is fogadtatott; de mihielyt a nápolyi fregat a hajókat birtokába keríté, a nápolyi lobogót tűz föl s martalékat Gactába vivé. A piombinoi csatorna egészen a toskánai vizeken fekszik. Piombino toskánai kis városa a Capo della Vita Elbe szigetének éjszakkéleti foka közt.

— Garibaldi egyéniségéről s tábortólétéről egyik porosz lap következő közleményt hoz a „National” után: „Garibaldi sokan oly színben állítják elő, mint a hogy a szinpadt bűnösöket szokták. Nagy, mór, lebegő haju, fekete villámokat lövellő szemek, gondult homlok, szigorra mutató ajkak, fején széles, hosszú vörös tollakkal megrakott kalap, vállairól alá lengő köpeny sat. Mind ebből — ugymond — semmi sincs meg Garibaldi. Benne semmi sem emlékeztet a kalandok hőseire vagy valami harcziara Fra Diavolora. Garibaldi teljességgel nem zord tekintetű, sőt a jószívűség vonásai ülnek ábrázatán. Kisdé terméti, izmos, nyílt homlok, tekintete szelid és mély, szemek kékek, s egy jóságot elaruló mosoly játszik ajkai körül. Öltözétében a leggondosabb tisztaság s a legnagyobb egyszerűség észrevehető. Egész tábortólétét egy lovára csatolt ruháizsákból áll. Hú szolgálja, kit magától soha sem hagy el, magával viszi összegöngyölgetett köpenyét. A fektanyákon köpenyében burkolódik s fejét nyergére hajtja ha a rendkívüli fáradság néhány pillanatt pihenést parancsol. Rendkívül mértékletesen él; a táborban azon ételből eszik, melyből katonái. Ezek soha sincsenek podgyászszal terhelve. Mikor tisztát vesznek, ezt úgy szokik hogy az illető hatóság gondoskodik a kellő fehéreműről, s e helyett cserébe hagyják szennyeiseiket. E katonákat vezérok jelenléte és példája teszi a tűzben oly elszántakká. Igen nagy fogymelrt tartanak és sok példát hoznak fel a legszigorubb büntetésekről, melyeknek alapja egy vagy más csekély tárgyak elorzása.”

— Rothschild bankárról azt írják Párisból, hogy nem fog többé Nápolyba visszatérni, hanem állandólag a genói köztételepedik le, hol már néhány évvel ezelőtt egy szép birtokot vásárolt volt, előre sejtve a most rövid időre teljesebbé menendő véget.

— II. Ferenc királynak az osztrák követtel számos értekezlete van. Mióta Martino küldetése megküsült, a király elhatározta a legvégsőig védni magát. A „Constitutionnel” a nápolyi hangulatról következőleg ír: „A csapatok rendkívül elbátorlalandva vannak, s a benyomást, mit a sziciziali események rájuk eszközöltek, nem lehet világosabban jellemezni, mint a következő esemény által. Midőn a király a palermói helyőrség sebesültjeit meglátogatta, kik most a nápolyi kórházakban fekszenek, a katonák azt kiáltották neki: „Sire, nevezze ki ön Garibaldi helytartót; ő vitéz férfi és jó ember, mert egyedül ő küldött nekünk kenyeret, orvosokat és gyógyszeret.” Az „Opinion Nationale” szerint Nápolyban jun. 16-ikán azon hír volt elterjedve, hogy a messinai csapatok kezdenek barátkozni a szicizialiakkal.

Róma, jun. 16. Mint a „Patrie”-nak írják, ama 3,000 önkénytes, kikről beszélték, hogy Livornóból az egyházi államok megrohanására indulnak, még nem érkezett meg; mondják, hogy utjokat Szcizilia felé vették. Ascoli tartomány kormányzója távirati uton kért utasítást teendője iránt azon esetben, ha Romagnából a tartomány megtámadnának; a kormányzó arról van értesítve, hogy Ravennában önkényteseket szándék

hajóra szállítani, kiknek feladatuk lenne Ascoli megtámadása. La moricière azonnal erősítési csapatokat küldött Peruggiából a fenyegetett pontok felé. Azt mondják itt, hogy az egész pápai zsoldarmeria a határok őrzésére fog fordítani. Lamoricière tábornok 30,000 tallért kér Terracine megerősítésére; azt állítják, hogy ezen helyet is az önkényesek akarják megtámadni. Rómában a pápai fegyvergyárak szombaton és vasárnap egész nap dolgoztak, kardokat készírték; ez s egyéb készületekből a toborzás nem sokára leendő megkezdését következeti. A belügyeket illető hírek közt még folyvást a piemonti híres jegyzék az, mely a társalgás tárgyát teszi. Szardínia nem csak az önkényesek, a romagnai katonák és foglyok visszaadását követeli, hanem ezen kívánatának teljesítésére a pápának nem enged többet három hétnél, mely határidő f. hó 26-án telnek le. Levelező látott egy turini levelet, melyben jelentik, hogy e hó 27-én a piemonti csapatok benyomulnak a Márkákba. Komolyan beszélnek arról is, hogy a nápolyi övezgy királyné ezen keresztül utazott Anconába s onnét Bécsbe. A kormány nagy pénzülségben szenved; a bibornoki kar összeült, hogy segítyt szavazzon; Antonelli bibornok a Civita Vecchia melletti timsóbánya eladását indítványozá, mely a sz. collegium tulajdona, de az indítvány megbukott, a bányá értéke tehet 120—150,000 tallért; ezután az államtitkár minden bibornok által fizetendő 2000 tallért proponált, ez is elejtettet; végre kívánta, hogy kiki jövedelmének felét adja oda; — ez sem kellett.

— Berlin, jun. 20. Bebizonyul, hogy Franciaország komolyan akar kereskedelmi szerződést kötni a vámegegylettel; a francia föltételek már átadattak, s jelenleg vizsgálat alatt vannak; Franciaországban a vámegegyletti szerződésről iránti törekvései eddig sikeretlenek valának; mostani ajánlatai elfogadhatóknak állítanak több tekintetben. Ha valjon Schleinitz báron kívül más német fejedelmek miniszterei is me-neudnek-e Baden-Badenbe, névszerint Hügel és Schrenk urak, arról semmi bizonyost sem mondhatni; de nagyobbban hajlanak kétségbevonni a miniszteri konferentiát.

A baden-badeni találkozás eddigi eredménye olasz és francia lapok szerint Ausztria elszigeteltetése volna a többi Németországtól. Enézet még angol lapokban is fölmerül, azonban nem oly jelentőséggel, mint a francia és olasz lapok constatirozták. Ugyanis az egész elszigeteltetés Ausztriának csupán olaszországi politikájára értetik, s ez értelemben figyelmet érdemel a bonapartista „Morning Chronicle“ véleménye, mely szerint abból állna a baden-badeni találkozás eredménye, hogy Poroszország nem osztja többé azon nézetet, hogy Németország külbástyáit Olaszországban kellene védelmezni, mi más szavakkal annyit tesz, hogy Ausztria, egy újabb kitérhető olaszországi háboru esetében még úgy sem számíthat Németország segélyére, mint számított az előbbi háboru alkalmával.

Ujabbak. — Páris, jun. 25. Jeromos herczeg meghalt.

— London, jun. 25. A „M. Post“ szerint a kormány már tárgyalá Thouvenel javaslatait s az értekezlet tartása iránti javaslatot hihetőleg elfogadandja. A „Morning Chronicle“ tudni akarja, hogy egy Nápolyban tartott miniszteri értekezletalkotmány adása, Piemontali szövetség s az olasz zászló elfogadása iránt tett javaslatot.

— Nápoly. Azon tudósítás, miszerint a fölkelők legközelebb Messinát fogják megtámadni, kissé váratlanul jött, s azért a legkülönbözőbb gyanúsokra ad alkalmat Garibaldi ezen elhatározásának oka iránt. Mig némelyek ezen hír elterjesztését általában cselsnek akarják tartani, mások azt hiszik, hogy a Messinában levő csapatok közti állítólagos demoralizáció indítá Garibaldit ezen lépésre; mivel ily körülmények közt könnyen cselhez remél juthatni. Azt is hiszik, hogy Garibaldi ezen Messina elleni megtámadással saját új s még nem harcedzett seregét kissé harcoképesekké akarja tenni, mielőtt azt a szárazföldre vezetné. E közben Nápoly saját seregét rendkívüli hadilábra állítja; a mennyiben azt a tartalékok behívása által 140,000 főre ügyekszik emelni, s ezenfölül még egy 40,000 főnyi tartalékot is akar alakítani. Egyszersmind mindazon tábornokok s tisztek, kik Szciziliában parancsnokoskodtak, letéteinek s számüzetnek, s új fiatal tisztek által helyettesítettnek, minek ez utóbbiak buzgalmat élénkítne kell. A st. elmói erődítményeken szüntelen dolgoznak. Hirszerint a két elfogott hajón volt utasok különböző bagnókba vitettek el. Magukat a hajókat a nápolyi kormány visszaadai szándékozik; azonban az amerikai követ elégtelt kíván az amerikai lobbogó megsértésért. Messinában azon hír s árayalt, hogy számos Garibaldiféle önkényesek Melitónál, Calabria déli partján szállottak ki. Garibaldi szintén szervezi seregét s azt 3 hadosztáyra osztja.

Jun. 19-én végre a nápolyi csapatok tökéletesen kivonultak Palermo városából s várműveiből; s a nápolyi tengerészlet fregattjai elhagyták az ottani kikötőt. A bombázás s az ezt megelőzőt események által okozott kárt több mint 20 millió onciára becsülik (egy onciát 3 tallér s 12 ezüst garasra számítva). A községtanács felosztása után a senatus által ísmét helyreállított hajdani polgártanács, mely 110 tagból áll, jutalmakat tűzött ki azok számára, kik a csapatoktól elvett tárgyakat átszolgáltatták. Arra is fölszólítottak a polgárok, hogy a torlaszokat ne hordják szét, hanem jó karban tartsák meg vagy stratégiailag célszerűbben készítették által helyettesítsék. A csapatok által mind a községi, mind a magánvagyonban tett kár esküdtek által fog megbecsülni, s mihelyt a szükséges pénz-eszközök az államnak rendelkezésére állandnak, meg fog téríteni. Szintugy az összes városrészekben segélyzési bizottmányok állítottak föl, melyek a szükségűknek segélyt nyújtanak. Palermo ujra szabadon lélekzik; minden ablakból a háromszíni zászló lobog. A partenieói községtanács elhatározá, hogy a del Carminetér „Garibaldi-térre“ fog átkereszteltetni s azon Garibaldinak egy szobor emeltessek. Garibaldi a községtanács iratára adott válaszában többek közt így nyilatkozott:

„Midőn önöknek ily nagy udvariasságot köszönetemet fejezem ki, kötelességemnek tartom arra emlékeztetni önöket, hogy én hadfolytatás végett jöttem Szciziliába; semmiféle, nem ezen szellemben tett kiadás sem szerezhet nekem örömet. Ezért hagyjanak fel önök a szobor eszméjével s fordítsák a pénzt fegyverek s hadiszerek vásárlására stb.“

Mint a „Triest. Ztg.“-nak Palermo ből jun. 12-ről írják: Messinában a nápolyi haderő folyvást erősítették. Palermo-ban a romok alatt 100 holt-testet találtak. Tűr ezredes a sereg főfelügyelője, Anfosso, ki la Masa tábornoknak van alája rendelve, az ottani vadászokat tanítja be. Egy tiszt szökevényekből egy svájci-bajor zászlóalj ügyekszik alakítani s

már 100 embere van együtt. A hírlapokban nincs hiány; a már említettekön kívül megjelentek: „Garibaldi“, a „Corriere di Sicilia“, az „Alecceino stb. Garibaldi életmódjáról egy milánói lapnak azt írják, hogy 3 órákor megszokta szemlélni az előőrsoket, egész napon át dologban van, s este vacsora után a városház erkélyén egy szivart szí ki.

— Hirszerint a nápolyi kormány visszaadja az elfogott hajókat, a melyeken a volt utasok kereskedőköl állottak.

— A szökések, melyek a királyi csapatok közt folyvást tartanak, mindennap szaporítják a Garibaldi hadseregét, mely Messinától 4 mérföldnyire 10,000 emberből álló táborba szállt s barcelonai tábor nevet vett föl. E hadsereg már csak Garibaldi parancsát várja, hogy megtámadja Messinát.

— Bécs, jun. 25. Az „Öst. Z.“ szerint, Petrulla egy programot készített s nyújtotta a királynak, melyet a reform-munkálatokbani közreműködésének föltételül jelölt ki. E program főpontjai következők: általános amnestia; új népszerű cabinet; alkotmány, sajtószabadság; hadsereg-reform, változtatás a legfőbb tiszti hivatalokban.

— Nápoly, jun. 26. Aquila gróf egy bizottmányt elnököl neveztetett ki, melynek feladata lenne egy alkotmány kidolgozása. Demartino Turinba küldetett. Mosca ügyvéd Turinból állítólag egy kormányküldetésben Rómába utazott.

— Párisban jun. 25-én tudni akarták, hogy julius hó-ban Ostendeben a francia császárnak összeje-vetele leend az ausztriai császárral, s az angol és belga uralkodókkal. E hírek azonban több részről nem adnak hitelt.

— London, jun. 23. A bonapartista „Mora. Chron.“ jelenti, hogy a francia megszálló hadak egyelőre Rómában maradnak. A császár biztosítja a pápa számára Rómát, mint székhelyét, de tovább nem akar avatkozni a dologba, miután a pápa minden reform-ajánlatot visszautasít.

— Páris, jun. 22. A francia kormány consulokat fog kinevezni Piemont bekebelezett tartományaiban. Pápai allocutót várnak az egyházi állami kérdés tárgyában. Mazzini felhagyott azon cseljával, hogy Palermóba utazzék a Cavour és Garibaldi közti egyetértés következtében.

— Stambul, jun. 13. Az albaniai nyugtalanságok onnan eredtek, hogy az albanok meglagadták a rájuk rovott adót fizetni, és pedig az Iscandertől eredő kiváltságok alapján, másfelől Albania keresztényei nem akarják egyedül maguk hordozni a közterheket. — Sok olasz ül hajóra Stambulban, Szciziliába utazandó.

— Páris, jun. 27. „Nápolyi 26-iki sürgönyök megerősítik az alkotmány és Szardíniávali szövetség föltételeit. Uj miniszterium alakul Spinelli alatt, melyben De Martino a külügyeket veendő át. Szcizilia alkirályt fogna kapni.“

Bécsi börze. Jun. 27-kén: Nemzeti kölesön 79.10. Metalliques 5 pcentes 69.60. — Urbéri papírok: magyar 72.75. erdélyi 69.50. — Bankrézvény 857. Korona 17.50. Cs. k. arany 6.5. Ezüst 27.25.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(854) | 1/2 |

WOLFF J.

„MAGYAR KIRÁLY“ című gyógyszerében Kolozsvárt legjutányosbb gyári áron, és eredeti friss minőségben találtak:

Mindenféle **hasonszervi**, (Homoeopathisch) szerek, egyenként, és felszerelt szekrényekben is.

Különbféle ruggyantából, (Kautschuk) sebészeti eszközök.

Ujabb találmányu bel- és külföldi divat-gyógyszerek.

Különösen:

ÁLTALÁNOS ÉTEK-POR.

Dr. Gölis-től Bécsben.

Valódi SEIDLITZI-POR.

Valódi friss csuka májlelaj.

(Dorsch Leberthran-Öhl.) Palackokban, és font számra.

BILINI SZELETKÉK, emésztő szer.

(1002) (1—1)

Tégla eladás.

Itt Kolozsvárt, harmincezer jól kiégetett téglá van eladó. — Értekezhetni felőle alóltit tulajdonosnál. — Lakása új utca 274-ik szám alatt. Lászlóczki Dániel.

(1003) (1—1)

Ügyvéd vagy cs. kir. közjegyző mellé ajánlok egy felsőbb tudományokat végzett, s a hivatalos kezelésben valamint a törvényekben kelőleg jártas egyén. — Bővebb értesítést találhatni postá utján bérmentes levélben N. J. nek címelve Sz. Udvarhelyt.

(1004) (1—3)

Ló-árverezés.

A kolozsvári júliusi lóvásárok, a gróf Bethlen Károlyi méneséből, egy néhány 3, 4, 5 éves — anyakancza, valamint 2 csődör fog el árvereztetni.

(989) | 1/2 | (2—3)

Alóltit örömmel, s az igazság értelmében bizonyítom, hogy POPP J. G. fogorvos ur **Anatheria-szájvizét** már régóta használok, s részemről azt nem csak mint jó, hanem egyszersmind kellemes ízű szert általán ajánlhatom.

Herczeg Eszterházy Teréz.

(997) (2—2)

Tordán az Aranyos folyón fölépitendő egy szükségleti hidnak, a város kész faanyagából kifaragása, s annak idejében való felrakatása árlejtés utján kiadatik június hó 26-kán délelőtt 10 órákor. A hozzá szólni kívánó építések, mesteremberek 100 forint bántépénzzel lássák el magukat. A tordai tanácsból június 20-án 1860.

(995) (2—3)

Az ovárban a 207-dik szám alatti ház és telek eladó, értekezhetni felőle sétátérutczában a 15-ik sz. alatti háznál

(1001) (2—3)

Jelentés.

Alóltit miután a folyó év június havában a **csaki-ujfalusi üveggyár** nagyválasztékú üveg készlet raktárát hid-utca 315 számú háznál megnyitotta, annyival inkább tartja kötelességének a nagyon tisztelt minden rendű közönséggel tudatni, hogy raktárába található mindenféle üvegek és üveg táblák, valódi jósága és gyári ároni kiszolgáltatása mellett, mindennemű üveges munkálatok pontos teljesítését elvállja.

Kolozsvárt, jun. 25-én, 1860.

Pandula Károly
üveges-mester.

(996) (1—3)

ÁSVÁNYGYÓGYVIZEK

gleichenbergi, ivándai, budai Adelheid forrása, szeli, kaphatók, és egyéb mindennemű gyógyvizekre rendelkezéset elfogad, Kolozsvárt Kozák Ede „KATONA“ című fűszerkereskedésében.

(1005) (1—3)

Urtok eladás.

Kolozsvártól másfél óra távolságra Dezmér helységén kőudvarház, köistáló kőcsür, 120 hold sz. ntó, 73 hold rét. 21 hold erdő, 2 hold

(853)

Stein Jánosnál Kolozsvárt, és **Wittich Józsefnél** M. Vásárhelyt kapható:

Erdély történelme

III. kötete (Zápolyák kora) írta Kövári László. Ára 2 frt. Az I—II kötet ára 3 frt 80 kr uj pénz. Erdély nevezetesebb családai, ára 3 frt 10 kr. Történelmi regék, 1 „ 5 „ Történelmi odomák, 1 „ 5 „

SAPPHIRA,

történeli regény (Erdély multjából) írta Halmágyi Sándor, három kötet. Összesen 534 lap Ára mind a három kötetnek 2 ft 60 kr uj pénz.

(2—3) szőlő. — Értekezni lehet Kolozsvárt, belső magyartutca 407. szám alatt.

(998) (2—6)

A kolozsvári helyhíthű egyház és tanoda kötetlind közös részjózsága folyó év augusztus 1-sőjén a városi községi tanácskozó teremben, délelőtt 10 órákor tartandó árverés utján, a jövő 1861-dik év Szent György napján kezdve, hat egymásutáni évre, haszonbérbe fog adatni. A feltételek addig is láthatók b. király-utczában a gróf Bethlen Domokos háznál, biztos Filep Samuánál.

(999) | 1/2 | (4—4)

Figyelmeztetés a szülőkhez!

Általános elismerve lévén mennyire veszélyeztetve van gyakran a zsenge koru gyermekek élete a giliszták szertelen elszaporodása miatt; ugy hiszem, az egész emberiség érdekében cselszem, midőn az általam feltalált s a giliszták végeltakarodását csatlhatlanul előidéző gilisztachoccoládé-szeleteket minden szülőknek méltányos figyelmébe ajánlom.

Egy szelethez ára használati utasítvánnyal ellátva 20 kr o. é. pénzben.

Erdélyben kapható: Beczási Manó kereskedésében Sz. Udvarhelyt, honnan az összeg beküldésével párosult bérmentes megrendelések posta utján a leggyorsabban teljesítenek.

KRÖCZER ÁGOSTON,
gyógyszerész Tokiban.

SIEBENBÜRGENS

geographisch-, topographisch-, statistisch-, hydrographisch- und orographisches

LEXICON

mittelst eines Versuches seiner Landkarten Beschreibung, bearbeitet und alphabetisch geordnet von

IGNAZ LENK

von

Teurenfeld,

4 kötet 10 ujforint.